

JAKOŻBY (77) *pron i cn*

pron (73), *cn* (4).

Wpisowni rozłącznej (13).

a jasne; teksty nie oznaczają ó.

Sł stp notuje, Cn, Linde brak.

I. Zaimek przysłówkowy pytajny (cum con) (73) :

1. Wprowadza wypowiedzenie pytajne: w jaki sposób, jak bardzo (6) :

A. Niezależne (5) : *OrzRozm E3; Cożby tu czynić? iakożby o tym rądzić? iakożby temu ząbiegąć? RejZwierc 255v; RejPosRozpr cv marg.*

a. O charakterze ekspresyjnym (1) : *O wńzechmogący miły Pánie/ iakożćiby ten nędzny człowiek miał być powinien zá takie dobrodzyeyftwá twoie RejPos 329v.*

B. Zależne (bez formalnych wykładników zależności) (1) : *ále widzę że zdrowie a żywot Korony Polńkiewy Książd iefth: iakoż by go tedy Krol vpádłego dźwignąć przez tę Exekucyą miał/ powiedz nam? OrzRozm K2.*

2. Wprowadza pytanie retoryczne wyrażające przekonanie o niemożliwości (lub konieczności) czegoś: quomodo Vulg, PolAnt, Modrz; quo PolAnt [w tym: a jakożby (29)] (53) : *PatKaz I 7; iakożby się miał bronić nieczuiąc BielŻyw 78; RejPs 218; MurzHist I3; Diar 66; DiarDop 111; Bo gdyby thu ná świecie iego wiernych zebranie zniśzczyć á vřtác miáło/ á iakożby on być mógł Biskupem ábo kápłanem wiecznym kościołá śwego. LubPs Z3v; RejWiz 152v; Leop Sap 11/26, Dan 10/17; BibRadz Gen 39/9, 3.Reg 13/13, Is 36/9; iakożbym ia thego vczyć mógł/ gdyż thego łam nie vmiem? GórnDworz E5v; O iákiefz to łą dziwne łprawy thwoie/ á iakożby thu nie miáło zádrzyć káźde serce/ dziwuiąc się tym łprawam RejPos 283v, 142v [2 r.]; GrzegŚm A3v; á thy w onym łprofnym próżnowánium ledwie łobie vmiełz nos vtrzyć. A iakożbyś się też ty w ten czás ná czo dobrego przygodzić mógl? RejZwierc 160, 43, 72v, 267v; WujJud 105v, 239v; MycPrz I B3v; pewnie/ że też/ y vphánie łwoie w nim pokłádáli/ bo iakofzby go byli chwaili/ iakoby mu się byli modlili/ gdy by vphánia w nim nie mieli. Ale z Páwłá S. wyznánia vcźsię że mieli. BiałKaz G2; BudNT cv; CzechRozm 155v, 193v, 230, 238, 247; Bo á iakożby Zbor Boży był vczon/ iakożby zgromádenia ludzkie były rządzone/ kiedyby ludzie niebyli w łzkolách ModrzBaz 129; A iakożby ten ták święty człek roskázowác miał Grekom/ ktorzy mu nie podlegli SkarJedn 139, 249, 279, 299; SkarŻyw 92; CzechEp 114, 189, 208, 280, 281; Bo iakożby się wyniśczył/ iefli przed tym nigdy pełnym nie był? Iakoby wziął pořtác ługi/ iefli był záwłże ługą? Iáko [...] sřtał się vbogim dla nas/ iefliby pierwey nie był bogátym? WujNT 687, 69, 204, 681; SkarKaz 350a, 636a.*

Fraza: »(i) jakożby to być miało (a. było)« (3): *Ale yákořzby to było/ wřłák żaden nye może się náuki wyuczyć/ á wyęc práwie do smyerći w łzkole ma przemyęłzkáwác? GliczKsiąż N2; RejPos 132v, 270.*

3. W funkcji wykrzyknikowej, podkreśla stopień nasilenia [w tym: o jakożby (8)] (14) : *RejJóz [L3]; MurzHist H4v; RejAp 11; O iákiefz to Kłiążę/ o iákifz to możny Krol. Iakożby tho v siebie vważyć á rozrádowác się świętemu národzeniu iego? RejPos 16v, 13, 19, 36v, 63, 184v (8); RejZwierc 93v; O*

iákoźby ímy my byli ludźmi fzczeńliwemi/ gdyby on rząd Páftherłki niebył odmieniony *RejPosRozpr* c3v; *LatHar* 559.

II. W funkcji spójnika (cum con) (4) :

1. *Wprowadza wypowiedzenie okolicznikowe przyczynowe (2) : CzechRozm* 136v; Tułząc łobie to o I. M. iż [...] mnie/ ieflibym iefzcze kędy czego nie dołożył/ ábo czego nie obaczył: iákoźby to niedziw beftyey niemey wedle łądu I. M. vczynić/ y w czym łię kędy potknąć: y pokaże y nápomnie. *CzechEp* 426.

2. *Wprowadza wypowiedzenie przystawione lub rozwijające (2) : ieflić ná to przydzye/ iákoźby pewnie przyść muliáło/ czálu oney łrogości łądu iego/ iż muśiż biegąc á tułąc łie* *RejPos* 223; *CzechEp* 276.

Cf JAKŻEBY

MB